

Sygn. akt II CSK 302/17

POSTANOWIENIE

Dnia 7 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku P. Spółki

Akcyjnej w K.

przy uczestnictwie R.C. i D.C.

o ustanowienie służebności przesyłu,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 listopada 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Okręgowego w G.

z dnia 17 stycznia 2017 r., sygn. akt V Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wtedy może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej

do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Wnioskodawca wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które przedstawił jako pytanie: czy przepis art. 157 ustawy o gospodarce nieruchomościami w zakresie, w jakim upoważnia sąd do zwrócenia się do organizacji zawodowej rzeczoznawców majątkowych o ocenę operatu szacunkowego w przypadku rozbieżności między operatami określającymi wartość tej samej nieruchomości przy zachowaniu tożsamego celu wyceny, stanowi niedopuszczalne w świetle art. 227 k.p.c. ograniczenie zasady swobodnej oceny dowodów?

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga przedstawienia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). W postanowieniu z 23 marca 2012 r., II PK 284/11 (nieopubl.), Sąd Najwyższy wyjaśnił, że zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego względnie uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie na zagadnienie prawne uzasadniające wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez jego sformułowanie jako problemu prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, określenie przepisów prawa, w związku z którymi powstało i podanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do rozważenia, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne”.

Sformułowane przez wnioskodawcę zagadnienie było już przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego, przykładowo w wyroku z 16 września 2010 r., III CSK 153/10 (nieopubl.), w którym Sąd Najwyższy dopuścił możliwość zwrócenia

się przez sąd orzekający na podstawie tego przepisu o ocenę operatu biegłego oraz w wyroku z 7 lipca 2016 r., III CSK 317/15 (nieopubl.), w którym Sąd Najwyższy stwierdził, że w każdym przypadku, a zatem także wtedy, gdy operat szacunkowy stanowi element opinii sporządzonej na zlecenie sądu na użytek toczącego się przed nim postępowania cywilnego, opinia ta, tak jak każdy dowód, podlega ocenie sądu, pod kątem jego formalnej prawidłowości, miarodajności poczynionych w nich ustaleń, kompletności i logiczności. W przypadku istniejących wątpliwości lub niejasności, Sąd może żądać wyjaśnień lub uzupełnienia opinii. Sąd, nie będąc jednak do tego zobowiązany, może też wykorzystać drogę kontrolną przewidzianą w art. 157 ust. 3 u.g.n. Takie stanowisko prezentowane jest orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie.

Podobnie, z utrwalonego orzecznictwa sądów administracyjnych wynika, że zarówno organ administracji publicznej, jak i sąd administracyjny zobligowane są ocenić wartość operatu szacunkowego jako jednego z dowodów w sprawie (art. 75 k.p.a.) pod względem formalnym, jak również ocenić jego wartość dowodową stosownie do art. 80 k.p.a. Dotyczy to także podejścia, metody i techniki szacowania przyjętej przez rzeczoznawcę majątkowego (zob. wyroki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 7 marca 2012 r., I SA/Wa 1424/11, nie publ.; Naczelnego Sądu Administracyjnego z 21 stycznia 2014 r., I OSK 1165/12, nie publ.). W wyroku z 9 stycznia 2014 r. (I OSK 1459/12, nie publ.) Naczelny Sąd Administracyjny wskazał, że nie można oczekiwać od organów administracji, ani od sądu pierwszej instancji wystąpienia o ocenę prawidłowości zastosowanych w operacie szacunkowym współczynników korygujących, jeśli w ich ocenie zastosowane współczynniki nie wzbudziły wątpliwości co do ich prawidłowości.

Sąd Okręgowy orzekający w niniejszej sprawie nie miał wątpliwości co do kryteriów, według których Sąd pierwszej instancji ocenił rzetelność opinii biegłego stanowiącej podstawę obliczenia wynagrodzenia za obciążenie nieruchomości służebnością, ale dostrzegł też, że wnioskodawca nie zgłosił zastrzeżenia na podstawie art. 162 k.p.c. w stosunku do czynności polegającej na oddaleniu wniosku o wystąpienie o ocenę prawidłowości opinii biegłego przez organizację zawodową zrzeszającą rzeczoznawców majątkowych, w apelacji nie ponowił

wniosku o sprawdzenie poprawności wyceny nieruchomości będącej podstawę rozstrzygnięcia przez zwrócenie się na podstawie art. 157 u.g.n. do właściwego organu o zweryfikowanie tej opinii, jak i nie zgłosił wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego dla wyjaśnienia okoliczności wymagającej wiadomości specjalnych. Sąd Okręgowy. Wpływ na przebieg postępowania w sprawie miał zatem nie tylko pogląd na temat zasad stosowania art. 157 u.g.n., ale i ocena czynności stron postępowania.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu.

aj